Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5187 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 22/7 ՄԱՐՏ 1903 ՇԱԲԱԹ 8 ՁԻԼՀԻՃՃԷ 1320 Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5187

درعلیه ده غلطه ده آره‌وك غزته‌سی ادارهٔ‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԻՊ, Ղալաթիա, Քամանցo փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ՆՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ ՄԸ ՊԱՏՊԸ

Ամերիկայի մէջ ուրոյն Առաջնորդութիւն մը հաստատուելէն ի վեր — կը գրեն թերթերը, — հարկ եղած էր մէկ քանի քաղաքներու մէջ գտնուած եկեղեցիներուն մատակարարութեան համար կանոնագիր մը պատրաստել: Այդ կանոնագրէն մօտերս մէկ-մէկ օրինակ պիտի ղրկուի եկեղեցիներու Հոգաբարձութեանց՝ գործադրուելու համար:

Այս առթիւ կ'արժէ անուշադիր մնալ թէ նմանօրինակ դրութիւն մը՝ ալ հաստատել մեր տեղական Թաղ. Խորհուրդներուն համար, երբեք աւելորդ չպիտի ըլլայ. ընդհակառակը, մէկէ աւելի օգուտներ պիտի ծնին այդ տեսակ կարգադրութենէ մը, եւ մեր Թաղ. Խորհուրդներու ամէն տեսակ գործառնութիւններն ալ քիչ շատ կանոնաւոր,—նոյն իսկ օրինաւոր,— հանդամանք մը պիտի առնեն:

Պոլսոյ մեր Թաղ. Խորհուրդները յայտնի է որ միշտ շատ նեղութիւնի կերպով մը չեն պաշտօնավարեր: Շարունակ անհամաձայնութեան դուռ կը բանան, կամ դպրոցին եւ կամ եկեղեցիին պատկանող խնդիրներու կամ գործառնութեանց առթիւ: Ցաւախ ամէնէն պարզ գործերը առհասարակ կնճռոտութեանց ծնունդ կուտան. կալուածներու մատակարարութիւնը զոր օրինակ, եկեղեցական ուսանողներու պաշտպանումը, դպրոցներու վարչութիւնը, բոլոր առնք գայթակղութեան քարեր կը դառնան կարգ մը Թաղ. Խորհուրդներու համար: Դիրոցները մանաւանդ, ամէնէն աւելի ենթակայ են այդ խնդիրներուն՝ որոնք՝ ամիսներ ու ամիսներ կը քաշքշուին մէկ մը աս, մէկ մը ան կողմ, առանց բնաւ կարգի կանոնի մտնելու:

Շատ անգամ նոյն իսկ խնդիր հանելու հիմ մըն ալ, պատճառ մըն ալ չըլլար մէջտեղ. եւ սակայն, իրենք առիթ մը կը դտնեն, կամայ կամ ակամայ: Օրինակի համար, ունինք Թաղ. Խորհուրդներ, որոնք իրենց թեւարկութեան տակ պաշտօնավարող ուսուցիչներուն դրամը չեն ուզեր ժամանակին վճարել, —նոյն իսկ սքնտուկը դրամ գտնուած ատենն ալ, — առանց մտածելու թէ անոնք ալ մարդ են, թէ անոնք ալ ապրելու պէտք ունին, թէ անոնց ալ տանուտէրը վարձք կ'ուզէ, եւ թէ վերջապէս անոնց ալ պարտատէրերը դրամ կը պահանջեն: Ոչ ոք այս ամէնը միտք կը բերէ: Իրենց քմահաճոյքը անանկ կ'ուզէ որ ուսուցիչներու ամսականը երկու կամ երեք չաբաթ վերջը վճարուի, եւ այդպէս ալ կ'ընեն: Անդին, խեղճ ուսուցիչները ի զուր կ'ըսեն թէ մասնաւոր ա'լ դադրած է միս տալէ, թէ առաուները հացագործը ա'լ չի զարներ իրենց դուռը, թէ նպարավաճառը դուռը գոցած է երեսնուն, եւ թէ վերջապէս իրենց կեանքի պէտքերը բոլորովին երեսի վրայ մնացած են՝ դրամի չգոյութեան պատճառաւ: Թաղական աղաները ականջ չեն կախեր, ուսուցիչներն ալ կը պարտաւորուին տարբեր լեզու մը գործածելու, եւ ահա անհամաձայնութիւններ, խնդիրներ՝ որոնք արձագանգ կուտան մամուլին մէջ, եւ ծեծուելով ծեծուելով՝ վերջ ի վերջոյ շա'տ ծախսոտ կացութեան մը կը մատնեն երկու կողմերն ալ հաւասարապէս: Եւ կարծեմ աւելորդ է ըսել թէ այդ անհամաձայնութեանց պատճառաւ դպրոցը կը տուժէ, Թաղին տղոց կրթութիւնը անխնամ կը մնայ, եւ Թաղային գործերն ալ տակաւ առ տակաւ բոլորովին անկերպարան վիճակ մը կը ստանան:

* * *

Հոս միայն դպրոցի տեսակէտը մէջ կը բերեմ: Միեւնոյն բաղդին կրնան ենթարկուիլ նաեւ եկեղեցիին գործերը, ինչպէս նաեւ Թաղ. Խորհուրդին ամէն կարգի յարաբերական գործառնութիւնները, որոնց վիճակը երբեմն նոյն իսկ Պատրիարքարանի միջամտութիւնը անհրաժեշտ դարձնելու աստիճան անկերպարան բան մը կը դառնայ:

Ասոր պատճառը շատ հեղ նոյն ինքն Թաղ. Խորհրդոյ անդամներուն անձեռնհասութիւնն է, ազիտութիւնը, վարչական գործունէութեան անվարժութիւնը: Թաղեր կան՝ ուր յետին խանութպանն ու արհեստաւորը Թաղական կ'ընտրուին, հոգ չէ թէ դպրոցի երես տեսած չըլլան, հոգ չէ զարգացում ըստացած քանը չունենան, հոգ չէ թէ Թաղային գործերու մատակարարի մը պարտաւորութիւններէն այնչափ բան միայն հասկնան՝ որչափ ձեռքի գրչիս փիտաւ բունը կրնայ հասկնալ սա գրած տողերէս:

Օրինակներ չկան չէ: Թաղեր ունինք որոնց մէջ ամէնէն միամիտ ձկնորսը՝ իր ուռկանները արեւուն տակ փռելէն ետքը՝ կ'երթայ Թաղ. Խորհրդարանը բաղմիլ, եւ զաղմիլ,—կատակ չկարծէք, — դպրոցին գործերով: Այդ մարդը սակայն չգիտեր թէ ի'նչ է դպրոց ըսուածը, թէ ինչպէ'ս կը մատակարարուի անիկա, թէ հոն ի'նչ ընելու կոչուած են ուսուցիչները, եւ թէ ինքը ալ իր կարգին ի'նչ իրաւասութիւններ ունի անոր վրայ: Արդիւնքը կը դուշակէք անշուշտ: Մարդը իր կողմէ Թաղականութիւն չի կրնար ընել, եւ դպրոցն ալ դպրոց ըլլալէ կը դադրի:

Այսպէս նաեւ Թաղին միւս բոլոր գործերը անխտիր: Միշտ անկարգութիւն՝ Թաղականներու անձեռնհասութեան պատճառաւ, միշտ փցուն խնդիրներու չարք մը՝ Թաղականներու ազիտութեան պատճառաւ, միշտ ժամանակի եւ աշխատութեան կորուստ՝ Թաղականներու անխորհրդութեան պատճառաւ:

* * *

Որոշ ու մեկէն կանոնագիր մը, սակայն պիտի կրնար առաջքը առնել, այս անպատեհութեանց, պայմանաւ անշուշտ որ այդ կանոնագրին գործադրութեան նը-կատմամբ խիստ ու անաչառ հսկողութիւն մը կատարուէր: Ասկէ առաջ այդ կարգի կանոնագիրներ պատրաստուած են արդէն, թէեւ այսօր ոչ ոք Թաղականներէ կ'ուզէ զանոնք գործադրել: Կարելի չէ՞ որ անոնք նոր յաւելումներու ենթարկուելով տպուին, առանձին եւ բաժնուին բոլոր Թաղ. Խորհուրդներուն՝ կէտ առ կէտ գործադրուելու համար:

Առարկուի թերեւս թէ ադէտ ու անուս Թաղականներ ունեցող Թաղերը չպիտի կրնան այդ կանոնագիրին, այդ հրահանգներին օգուտ մը տեսնել, քանի որ նոյն ինքն Թաղականները չպիտի հասկնան զանոնք, եւ հետեւաբար չպիտի կրնան գործադրութեան դնել անոնց տրամադրութիւնները: Բայց այդ պարագային ալ Թաղերը քարոզիչները կան՝ որոնք պիտի կրնան պէտք եղած կերպով Թաղականներուն հասկնալ թէ ի'նչ կը պարունակէ կանոնագիրը, եւ թէ ինչպէ'ս, ի'նչ կերպով պէտք է զայն գործադրել:

Իրաւ է որ այդ քարոզիչները յաճախ Թաղականներուն չափ բան չեն գիտնար Թաղի մը մատակարարութեան պահանջներուն նկատմամբ, բայց վերջապէս կանոնագիրը կայ մէջտեղ: Եւ կարծեմ քիչ մը ամէն քարոզիչ կրնայ յատակ լեզուով, յատակ տրամադրութիւններով կանոնագիր մը հասկնալ, եւ ի հարկին զայն բացատրել անոնց՝ որոնք իրենք իրենց չեն կրնար զայն հասկնալ:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ԲՈՒՍԱԿԵՐՆԵՐԸ

Ատենէ մը ի վեր բուսակերներուն վրայ, չի խօսուիր ալ եւս, այսինքն այն բարի անձերուն վրայ, որոնք խոր համոզումով մը ուզորուած՝ իրե ց անդեղէններուն մէջէն կը վտարեն միսը, ամբողջովին կամ մասամբ:

Սակայն սխալ պիտի ըլլար ենթադրել թէ այդ կերպ անդադարութեան համախոհները անհետացած են: Ընդհակառակը, անոնց թիւը կ'աճի հետզհետէ. ընկերութիւններ կազմած՝ եռանդագին բրօպագանտ մը կ'ընեն ի նպաստ բուսակերութեան եւ իրենց անձին օրինակով կը քարոզեն զայն:

Բուսակերներուն վրայ խօսելէ առաջ, անոնց դրութիւնը բացատրենք:

Գիտնականապէս որոշականտ ընող բուսակերներուն մէջէն յիշենք Պ. Պ. Ֆիք, Վիսքլիսենուս, Լոյսի, Ռիպնէր, Կոդրըլէ, Շոլօ, տոքթ. Բասքոլ, տոքթ. Ժիլ Կրան, Ժ. տը Ֆանդրնէյ, Ռու, տը Վիլնէօվ եւ ուրիշ յատեր, որ սա ծրագրին կը հետեւին.—

Սնդեղէնները կը բաժնուին երեք դասակարգի. 1. Անոնք որ կը ծառայեն հիւսուածները նորոգելու եւ ուժ առաջ բերելու: 2. Անոնք որ ուժի աղբիւր մը կը ձեւացնեն (ալքոլը անոնց կարգէն է): 3. Անոնք որ բնաջինջ եղած տարրերուն տեղ կը բռնեն, առանց ուժ արտադրելու:

Բնասպային մարմինները եւ ճարպերը կը վերաբերին առաջին դասակարգին. իրարի տը քարտնը, նշան եւ շաքարը՝ երկրորդ դասակարգին, վերջապէս՝ ջուրը եւ անգործարանաւոր աղերը՝ երրորդ դասակարգին:

Հետեւաբար, կ'ըսեն բուսակերները, մարդկային բանաւոր անդադարութեան անհրաժեշտ եղող բոլոր նիւթերը կրնան հայթայթել հացը, կաթը եւ իր ածանցները. նաեւ արտադրող մարմիններն են ալիւրայինները, այսինքն հացը, կաթը, դեղանախնձորը, չաղանակը, չոր բանջարեղէնները, բրինձը եւ արմատները. շաքար կը հայթայթեն պտուղները եւ քանի մը բանջարեղէններ, ինչպէս ոտեպլիները. գալով իւղին՝ անդադարութեան մէջ կրնայ մուտ դտնել կարագի, ձէթի եւ սերի միջոցաւ: Վերջապէս աղերը եւ ջուրը առաջ կրնան գալ թարմ բանջարեղէններէ, պտուղներէ, կաթէն, հաւկիթներէն ու ալիւրային մարմիններէն:

* * *

Ակներեւ է թէ բուսակերութեան այս դրութիւնը կատարելապէս ընդունելի է: Մնաց որ, խոստակեր անասունները բուսակերական անդադարութեան չնորհիւ, կրնան արիւն եւ միս կազմել իրենց մարմնին մէջ: Կը մնայ դիտնալ թէ ի'նչ պիտի պատահի, եթէ երբեք բուսակերութեան ենթարկուին բոլորովին մսակեր եղող կենդանիները: Շատ հաւանական է որ չպիտի կրնան դիմանալ այդ դրութեան:

Բայց մարդ խոտն անդադար մը ըլլալով, կրնայ մսակերութեան կամ բուսակերութեան հետեւիլ եւ կամ ըլլալ բուսակեր միայն: Այս ժուժկալութիւնը ամէն դրուատիքի արժանի է, բայց կարդ մը խանդուռնքներու մեծ մասը չի կրնար բուսակերութեամբ գոհացում դտնել: Ֆիզիքական հիդերը ո'րքան մեծ ըլլան, անդադարութիւնն ալ նոյնքան արագ, խիստ եւ հիւթեղ ըլլալու է, բան մը որ կենդանական սնունդը միայն կրնայ հայթայթել:

Սակայն, բուսակերութիւնն ալ ունի իր օգուտները, օրինակի համար չաքարախտի դէմ պայքարելու լաւագոյն միջոց մըն է. այս պատճառաւ իսկ՝ անդադարութեան այդ եղանակը թերեւս ծաւալ դտնէ հետզհետէ:

Բուսակերութեան շարժումը կարծուածէն աւելի մեծ ու իրական կարեւորութիւն կը ստանայ հիմա: Բուսակերութեան ընկերութիւններ կան՝ որոնք մասնաւոր հանդէսներ կը հրատարակեն, գումարումներ, համաժողովներ կ'ընեն Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Պելճիքայի, Հոլանտայի ու Մ. Նահանգաց մէջ: Նոյն իսկ անոնցմէ կան Աւստրալիոյ եւ Հնդկաստանի մէջ:

* * *

Ֆրանսայի մէջ, բուսակերութեան ընկերութիւն մը կայ, 1899ին կազմուած, որ բազմաթիւ անդամներ ունի: Գերմանիոյ մէջ, բուսակերութիւնը շատ տարածուած է. եօթանասուն հատի չափ օթէլներ եւ ճաշարաններ բացուած են միմիայն բուսակերներուն համար: Անգլիոյ մէջ, բուսակերութեան յատուկ ճաշարանները խիստ բազմաթիւ են եւ հոն կը գտնուին երկու մեծ հիւանդանոցներ, ուր բուսակերութեան դրութիւնը խստիւ կը գործադրուի:

Բուսակերութեան ընկերութիւնը մասնաւոր ճաշարան մը հաստատած է Բրաբէնհակի մէջ: Միեւնոյն ատեն դաղափարը յղացած է հասատեալու երկու բուսակերական ապաքինարաններ, մէկը Եուիլմտի, իսկ միւսը՝ Բոբէնհակի մօտ:

Մ. Նահանգաց մէջ, դրեթէ բոլոր մեծ քաղաքները, բուսակերութեան յատուկ իրենց ճաշարանները ունին, որոնք կատարեալ բարգաւաճման մէջ են: Բուսակերները գլխաւորաբար կը ջանան բրօբոկանտ ընել քաղաքներու մէջ: Գիւղերու մէջ, մարդիկ, ի հարկէ բուսակեր են. երկրագործներու քաջառողջութիւնը իր ապացոյց կը ծառայէ ատոր:

Այս տարիս ըսենք թէ սխալ է այն կարծիքը, որով ալքոլը կատարեալ սնունդ կը նկատուի: Դիտական խղճամիտ հետազօտութիւններ հակառակը ցոյց տուած են: Ալքոլը, փոքր չափով առնուած, վայրկենական կորով մը միայն կու տայ, բայց հիւսուածքներու վերանորոգիչ մը եւ գործանաւորութեան մէջ անհետացած տարրերու կազմակերպիչ մը չէ: Ալքոլը չի կրնար կատարեալ սնունդ մը ըլլալ, նոյն իսկ կարճ ժամանակի մը համար. Նը-շան եւ շաքարը հոս են եւ կրնան այլապէս բարերար դեր մը կատարել, առանց ո եւ է անպատեհութեան, եթէ չափազանց գործածուի իսկ:

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ԲՐՈՆԻԿ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ ԳՈՐԾԵՐ

Ներկայ խնամակալութեան մնացած անդամներուն ամբողջական ու վերջնական հրաժարումովը, վարժարան-որբանոցին բարեկարգութեան եւ կարգադրութեան խնդիրը՝ օրուան խնդիրն է Տիարպէքիրի Առաջնորդարանին մէջ, ամէնեն հրատապ, ու ամէնէն սուրպողական հանգամանքով: Սակայն, որովհետեւ նոր խնամակալութեան մը կազմակերպութիւնը չափազանց կնճռոտ դժուարութիւններու ենթակայ է, վարժարան-որբանոցին նիւթական մատակարարութեան պատասխանատուութիւնը, առժամարար յանձնուած է Ս. Կիրակոս եկեղեցիի թաղականութեան անդամներէն Զութպարմադեան Կիրակոս էֆէնտիին, այն յատկանշօրէն աղնիւ ու առաքինի մարդուն, որուն արժանաւոր դրուատիքները ըրինք այս էջերուն մէջ:

Այս վարժարան-որբանոցին տարեգրութեան մէջ պարագայ մը կայ, որ շատ քննադատելի է, եւ զոր կ'արժէ մասնաւորապէս դիտակել, իր հարցային չահեկանութեանը համար: Որբանոցներուն վարչական մարմիններուն նպատակը եղած է ընդհանրապէս, օրը օրին, ֆիզիքապէս ապրեցնել որբերը, առանց մտածելու անոնց ապագայ կեանքին ապահովութիւնը: Նոյն իսկ, երբ որբանոցներուն դրամական վիճակը, տրամադիր եղած է ամէն բաւականութիւնով երաշխաւորելու արհեստանոցի մը կազմակերպութիւնը, որ այնքան փոկարար է, այդ դաղափարը կամ ընաւ յղացած չէ, եւ կամ իր յղացումէն ետքը չէ գործնականացած: Երկրորդ՝ նամակալութիւնը, գործագործութեան արհեստը ներմուծեց, բայց ասիկա տեսականութիւն չունեցաւ: Ամէնէն գործնական ծրագիրը յղացաւ Նպատակց Ցանձնաժողովը, պարտաւորիչ ընելով բոլոր որբանոցներուն՝ արհեստանոցներու վերածումը: Եթէ որբանոցները հին դրութեամբ չարունակուէին, բնականաբար այդ դուռ օրըստօրէական դահանջումով, երբեք դրական արդիւնք մը չպիտի գոյանար, եւ ծախսուած դրամները բոլորովին անօդտակար մսխում մը յիշատակը պիտի թողէին: Մեր վարժարան-որբանոցը, շատ առաջ արհեստանոցի վերածուած պիտի ըլլար:— քանի որ, ժամանակ եղաւ որ, անիկա նիւթական ճոխ կացութիւն մը ունէր,—եթէ այդ պատանական ձեւափոխումները, անհատական նկատումները ջնջուէին:

Տիարպէքիրի գերազանցապէս արհեստներու քաղաք մըն է, հետեւապէս անհրաժեշտ է որ, օր առաջ իրագործուի արհեստանոցի դաղափարը:

Եթէ կաղմուի անանկ խնամակալութիւն մը, որուն մէջ հեղինակաւոր ու կարեւոր անձնաւորութիւններ գտնուին, շատ դիւրին պիտի ըլլայ տեղական միջոցներով արհեստանոցին ծախքերը հայթայթել, բաւական է որ բնմական պարզ ու հասկնալի քարոզներով արծարծուի ժողովուրդին խանդն ու հրայրքը:

Կ'երեւի որ Ս. Սարգիսի ներկայ թաղականութիւնը, մինչեւ ատենէն մը գիտակից եղած է վարժարաններու ներկայ վիճակին, ու կ'աշխատի զանոնք բարելաւելու: Թաղականութեան առաջին գործը եղաւ վարժարաններէն խստաբ վտարել այցելու ուսուցիչը, ու պայմանագրուեցաւ Պ. Տիգրան Աստուածեանի հետ, որ խղճամիտ ուսուցիչ մըն է, ու մէկ երկու տարի պաշտօնավարած է արդիւնաւոր կերպով՝ Ս. Կիրակոսի վարժարաններուն մէջ: Դժբախտաբար այս օգտակար ծրագիրը չյաջողեցաւ, ճախող իրադարձումի մը բերմամբ, ու թաղականութիւնը հարկադրուեցաւ վարժարաններու բարեկարգութեան գործը յանձնելու Ս. Կիրակոսի անցեալ տարուան անդրանիկ շրջանաւարտներուն:

Սակայն մեր կարծիքով, տնոնց բովանդակ կրթական գործունէութիւնը նուազ պտղաբեր պիտի ըլլայ, որքան ատեն որ, վարժարանները չմիացուին միւնոյն հսկողութեան, ու միեւնոյն ծրագրին ներքեւ, սա բացարձակ պատճառով որ, թաղեցիներուն խոստացած վրատուութիւնն ու համակրանքը վերաշինելու համար, զօրաւոր հմայքի մը ներգործութիւնը անհրաժեշտ է անխուսափելի կերպով, եւ ասիկա կարելի է միայն այն ժամանակ, երբ ընդհանուրին համարումը վայելող անձեր ստանձնեն կրթ. գործին վարչական պատասխանատուութիւնը:

* * Անցեալները, Արեւելքի մէջ հրատարակուած անստորագիր յօդուած մը կ'ըսէր թէ, երաժշտութեան դասը բոլորովին անխնամ ձգուած է մեր վարժարաններուն մէջ, որովհետեւ, երաժշտութեան դասատուն, խաչփայական մարդուն մէկէն է: Ամբողջ ամիսներ կ'անցնին, առանց երաժշտական դասախօսութեան, եւ սակայն վայրապար կը տրուին ամսականները առանց խղճահարութեան: Ձենք դիտեր թէ, Թաղականութիւնը, ուշադիր նկատողութեան կ'առնէ՝ այն բացակայութեանց ցուցակները, դորս վարժարանները, տնօրէնութիւնը ամսէ ամիս կանոնաւորապէս կը մատուցանէ իրեն, եւ որոնցմէ կը յայտնուի թէ, այդ օգտակար դասը, որ այնքան կարեւորութիւն ունի բարքի ու նկարագրի, սրտի ու հոգիի աշնուացման տեսակէտով, բնաւ չանդրադարձուիր:

Արդարեւ, Առաջնորդարանին մէջ, լաւ երաժշտագէտ մը բերելու խորհուրդը կայ, բայց այնքան պղտոնական կերպով մը, ու գործադրութենէ հեռու աստիճանով մը, որ բնաւ յուսադրական չէ: Վարժարաններուն համար տարեկան չորս-հինգ հարիւր ոսկի ծախք կ'ըլլայ. մեղք չէ՞ որ, երաժշտութեան դասին պէս դասի մը, որ բարոյական նկարագրի կազմութեան մէջ այնքան նշանակելի դեր մը ունի, եւ որ մեր եկեղեցիին՝ տարուրիչ հանդամանք մը տալու համար այնքան անհրաժեշտ է, սասնկ երեսի վրայ մնայ:

* * Հայտնի՛ցնենք, որոնց համար ըսած ենք թէ՝ Տիարպէքիրի նահանգին բովանդակ հայ բնակչութեան մէջ ամենէն յատկանշական ուշիմութիւնը ու զարգացման տրամադրութիւնը ունին, այս օրերուն մէջ պաշտօնական դիմում մը ըրած են տեղւոյն Առաջնորդարանին, հարկաւոր դասագիրքերը խնդրելու համար իրենց անուանական վարժարանին, ուր մինչեւ հիմա հին, բրաձոյական դասագիրքեր կը դործածուին: Ձենք դիտեր թէ Առաջնորդարանը ո'ր ատենէն դոնացում պրսի սայ այս խնդրանքներուն, բայց քաջալերս համոզուած ենք թէ՝ այդ դասագիրքերու հայթայթումն ալ իրական դարման մը չէ, որովհետեւ լաւ, մանկավարժական դասագիրքերը այն ատեն արդիւնաւոր կ'ըլլան, երբ կարող ու ձեռներէց ուսուցիչներ գտնուին: Անդին կայ դեռ Լիբէն, որ իր բաղմահայ բնակչութեամբը, կրթական անասուղութեան մէջ կը մարմրի: Երեւակայեցէք 6–700 տուներ, որոնց մէջ հասարակ ընթերցանութիւն մը, կամ հասարակ գրել մը գիտցող չկայ, ու բարոյական խղճալի դեպքութիւն մը կապարուած է վրիենք: Կայ դեռ Պէրին, ուր 50ի չափ գիւղերէ բաղկացած հայ աղդաբնակութիւն մը, չէ թէ ընթերցանութիւն, այլ իր մայրենի լեզուին խօսակցութիւնն ալ չդիտեր, ու երբեք թեմական հովիւի մը այցելութիւնը վայելած չէ: Ֆարդինի վարժարանն ալ իր նշանակութիւնը բոլորովին կորսնցուցած է, սրովհետեւ միակ ուսուցիչը, Պ. Գէորգ Մուրատեան, քաշուած է պաշտօնավարութենէ: Հաղբոյի վարժարանն ալ, որքան ատեն որ ներկայ վարչականութիւնը ունենայ, ճակատագրաւոր ամուլ պիտի մնայ:

Առաջնորդարանական ծախքերը հայթայթելու մասին ծանր մտահոգութեան մէջ է Բաղաքական Ժողովը, բայց մենք այդպէս կը կարծենք թէ, եթէ քիչ մը լուրջ ու խնամոտ հոգածութիւն ցուցուի թեմերու կրթական, բարոյական ու կրօնական գործերուն, կարելի պիտի ըլլայ այդ ծախքերուն կարեւոր մէկ մասը գտնել թեմական սնուցիկներէն:

* * Բարեսիրական նուիրատուութիւններու չարքին մէջ ադուցուած դլխարկի, կօշիկի, քսակի ու կանացի զարդարանքներու ծանուցումները, դորս մոնեթիզիւն անունով մկրտեցինք իրաւամբ, ընդհանուր են այդ յօդուածին երեւումէն ի վեր: Ասիկա գոհունակութեան արժանի է, եւ մեր քանայ հայրերը գիտնալու են, որ, այդ յօդուածին հրատարակումով երբեք մտադրութիւն չունէինք իրենց անձնական արժանապատուութեանը հետ խաղալու, այլ որովհետեւ կը տեսնէինք թէ այդ չուկայիկ ծանուցումները բոլորովին հիասթափ կ'ընեն աղօթաւոր ժողովուրդը, իր հոգեկան արբչիքին ու մտադիքական խոյանքներուն մէջ,

Տիարպէքիր Յ. Պ. Փ:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (40)

ԱՆԱԹՈԼ ՖՐԱՆՍ

ԿԱՐՄԻՐ ՇՈՒՇԱՆ

Ժ.Դ.

Թէրէզ որոշած էր մեկնիլ, որովհետեւ իր ամուսնին նամակները կը վերջանային վերադարձի հրաւէրներով: Եթէ երբեք մանկամարդ կինը մայիսին դառնար Բարիզ, ամուսինը կը յուսար երկու-երեք հացկերոյթներ տալ, Մեծ Մրցանակի հանդէսին առաջ: Արդէն կոմուհին ինքզինքը նեղուած կը զգար Ֆիլէզոլի փոքր ընկերութեան մէջ, որովհետեւ ամէն կողմէ կը դիտուէր. իր սիրային ժամադրութիւնները վտանգաւոր կը դառնային: Բրոֆէսէօր Սբրիկի, որ միս Պէլի տունը կը յաճախէր, օրին մէկը Թէրէզը տեսած էր Տէշարթրի թեւը, որոնք ամայի փողոցներէն կը յառաջանային: Յաջորդ օրը ուսուցիչը Թէրէզի հակցուցած էր զինքը տեսած ըլլալը:

Միս Պէլ Թախանձեց իր բարեկամուհիին որ քանի մը օր ալ իր քով մնայ, բայց կոմսուհին տուած էր իր մեկնելու որոշումը: Թէրէզ Թերսոնի վրայ նստած՝ երպարուն վիճակ մը ունէր, խորհելով իր անցուցած երջանիկ օրերուն վրայ. կը յիշէր Տէշարթրի սա խօսքը. «Սէրը Թանձրապաշտ է: Թէրսոնի վրայ գտնուող տունկի մը հատապտուղները քաղեցի՝ որոնց նայած էիք դուք:»

Միս Պէլի մէկ ճիչը սթափեցուց Թէրէզը: Շուլէթ ոստոստելով ներս մտաւ, հրաժեշտ առնելու համար տիկին Մարթէնէն:

Շուլէթ տակաւին Իտալիա պիտի մընար եւ Հռոմ երթալով հոն լաւագիր մը հիմնելու մտադրութիւն ունէր: Բանասեղծը, այս առթիւ չմոռցաւ քերթուած մը արտասանելու:

Տէնին Մարմէ չատ գոհ կը թուէր Բարիզ վերադարձէն, ուր իր փոքրիկ յարկաբաժնին մէջ պիտի գտնէր հանդարտութիւն մը եւ իր բարեկամները:

Միս Պէլ անգլիական սայլակով կայարան առաջնորդեց իր բարեկամուհիները: Տէշարթր կայարան հասած էր, երբ երկու կիները վակոնին մէջ կը գտնուէին: Իր սիրահարէն բաժնուած ատեն Թէրէզ զգաց թէ անկա ի'նչ եւ՛ած էր իրեն համար: Անոր կեանքին նոր ու հեշտալի համ մը տուած էր, զոր ինք մենակամարդ կինն ալ կը զգար իր չրթունքին վրայ:

Վարձու կառքին խորը, որ Բարիզի քարափներուն երկայնքէն կը յառաջանար, Թէրէզ քիչ մը յեռոյ տեսնելիք իր ամուսնին վրայ չէր խորհեր անհամբերութեամբ, այլ այն նամակին վրայ՝ զոր կը յուսար Տէշարթրէն ընդունիլ յաջորդ օրը:

Պ. Մարթէն Պլէմ խորհրդ տուաւ իր կնոջ՝ հանգստանալու այդ գիշեր, ճամբորդութենէ յոգնած ըլլալուն համար: Ու գիշերը, իր սենեակին մէջ առանձնացած, Թէրէզ իր բացակայ սիրահարին գրեց սիրագեղ նամակ մը, ուր կ'ըսէր. «Կը սիրեմ քեզ եւ կը սպասեմ: Երջանիկ եմ: Իմ քովս կը զդամ քեզ. աչխարհի վրայ դուն միայն կաս: Պատուհանէս կապոյտ լուսաւոր մը կը տեսնեմ: Մանկամարդ կինը գոհունակ նայուածք մը արձակելով սիրահարին վրայ, ըսաւ.

—Հապա՛ ես, չե՞ս խորհիր թէ քեզ կը կանչէի, քեզի միայն կ'երկարէի իմ թեւերս: Դոնարեզէններուս քով պահած էի նամակներդ: Գիշերները կը կարդայի զանոնք: Հեշտալի էին անոնք, բայց անխոհեմ կերպով գրուած:

Թէրէզ հարցուց թէ կառք չպիտի՞ նստէին. Տէշարթր չպատասխանեց: Զը լսել կը թուէր: Մանկամարդ կինը յարեց.

—Գացի ձեր տունը տեսայ, բայց չհամարձակեցայ ներս մտնել: Երբեք այնքան չէի յուզուած:

Տէշարթր մտիկ չէր ըներ մանկամարդ կնոջ եւ երեսն ալ չէր նայեր: Ամայի փողոցէ մը կը յառաջանային. հոն՝ փայտի եւ ածուխի մթերանոցներու միջեւ կը բարձրանար օթէլ մը՝ գեղնայարկին մէջ ճաշարանով մը միասին: Տէշարթր փոքրիկ դրան առջեւ կանգ առաւ եւ Թէրէզը հրեց մութ նրբուղիին մէջ:

—Ո՞ւր կը տանիք զիս, հարցուց Թէրէզ, ժամը քանի՞ է: Պէտք է որ տուն դառնամ ժամը եօթուկէսին: Ինչի՞ ենք մենք:

Ընկուզենիէ մանճակալով ու առիւծի պատկեր ներկայացնող կապերտով կահաւորուած սենեակի մը մէջ վայելեցին երջանկութեան ու մոռացման վայրկեան մը:

Սանդուխէն իջած ատեն, Թէրէզ ըսաւ.

— Ժաք, բարեկամս, շատ երջանիկ ենք. կեանքը կը գողնանք:

Յաջորդ օրը, Թէրէզ կառքով կ'երթար Տէշարթրի բնակարանը, որ գուարթ ու ու բաղմամարդ փողոցի մը մէջ կը գտնուէր: Տէշարթրի հօրմէն մնացած այդ բնակարանը գեղարուեստական ու հիանալի չէնք մըն էր, որուն ամէն կողմերը լաւ կը դիտէր, երբ դուռը կը զարնէր:

(Շարունակելի)

Մեր ազգային գործերը

ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒՄ ԳՈՒՆԴ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամբողջ 3 տարի

Գնումներ՝ 12 ռուբլի տարեկան։ Գնումներ՝ 6 ռուբլի։ Գնումներ՝ 3 ռուբլի։ Գնումներ՝ 1 ռուբլի։ Գնումներ՝ 50 կոպեկ։ Գնումներ՝ 25 կոպեկ։ Գնումներ՝ 15 կոպեկ։ Գնումներ՝ 10 կոպեկ։ Գնումներ՝ 5 կոպեկ։ Գնումներ՝ 3 կոպեկ։ Գնումներ՝ 2 կոպեկ։ Գնումներ՝ 1 կոպեկ։

Գնումներ՝ 3 տարի։ Գնումներ՝ 2 տարի։ Գնումներ՝ 1 տարի։ Գնումներ՝ 6 ամիս։ Գնումներ՝ 3 ամիս։ Գնումներ՝ 2 ամիս։ Գնումներ՝ 1 ամիս։ Գնումներ՝ 15 օր։ Գնումներ՝ 10 օր։ Գնումներ՝ 5 օր։ Գնումներ՝ 3 օր։ Գնումներ՝ 2 օր։ Գնումներ՝ 1 օր։

Գնումներ՝ 50,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 25,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 15,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 10,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 5,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 3,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 2,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 1,000 ռուբլի։ Գնումներ՝ 500 ռուբլի։ Գնումներ՝ 300 ռուբլի։ Գնումներ՝ 200 ռուբլի։ Գնումներ՝ 100 ռուբլի։ Գնումներ՝ 50 ռուբլի։ Գնումներ՝ 25 ռուբլի։ Գնումներ՝ 15 ռուբլի։ Գնումներ՝ 10 ռուբլի։ Գնումներ՝ 5 ռուբլի։ Գնումներ՝ 3 ռուբլի։ Գնումներ՝ 2 ռուբլի։ Գնումներ՝ 1 ռուբլի։

չնորհուած արտօնութեամբ, Ֆրանսայի դեսպան Պ. Քոնթան, Իտալիոյ դեսպան տի Մալասբինա մարքիզը եւ Գերմանիոյ դեսպանատան խորհրդական Պաուն Ֆոն Վանկէնհայմ պատիւ ունեցան ու-պաշտօնապէս եւ զատ զատ ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ հարիւր ինը նոր զինուորներ իրենց պատկանած վայրերը զեռեղուելու համար Իզմիտ ժամաներ են՝ ուրկէ Սէլանիկ պիտի ղրկուին, յատուկ շրջենաւով Կ. Պոլիս բերել տուաւ զանոնք։ Կայս. մասնաւոր թիկնապահ Մէհմէտ փաշա նոյն շրջենաւը երթալով, դրամական կայս. պարգեւներ բաշխեց եւ յետոյ կառախումբով Սէլանիկ ղրկեց զանոնք։ Կայս. թիկնապահ հաղարապետ Սաադը պէյ ալ նոյն կառախումբով ուղեւորեցաւ՝ զինուորներուն հանգստութեանը հոգ տանելու համար։

ՀԵՇՏԵԼԱԳՈՒՆԵՐԸ.— Կ. Պոլսէն կը գրեն Ֆիկատօի թէ, կ'ըսէ Իպտամ, օսմ. կարող սպաներէ բաղկացած յանձնաժողով մը Գերմանիա պիտի ղրկուի՝ Հիւսար եւ միւս հեծելազունդերու զինուորներուն համար արագահարուած քարապիտաններ եւ ռէվոլվէրներ դնելու համար։

Պ. ՍԷՌՈՒԶԷՍԻ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ցունաստանի արտաքին գործոց նախարար Պ. Սքուլէս, կ'ըսէ Մայիլմաք, անցեալ օր Աթէնքի օսմ. դեսպան Ռիֆաթ պէյի հետ տեսակցած պահուն, հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրեր է.— «Հելլէն կառավարութեան գլխաւոր փափաքներէն մէկն ալ է գործով ցոյց տալ իր դրացիին՝ օսմ. կառավարութեան նկատմամբ ունեցած բարեկամական զգացումները։ Ուստի որոշուած է հելլէն հողէն արտաքսել այն կարգ մը պուլկար գռեհիկ անձերը՝ որոնք Ցունաստան փախչելով հոն ապաստանել կ'ուզեն, չարիքներ գործելու նպատակով։ Մինչեւ հիմա քաւական խստավարներ արտաքսուեցան. ասկէ վերջն ալ եկողները առանց ժամանակ անցնելու սահմանագլուխէն դուրս հանելու համար, խիստ հրաման տրուած է պատկանեալ պաշտօնեաներուն»։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը Բ. Դրան ղրկեց Բուսմլիի նահանգաց վերաքննիչ ատեաններու եւ պատժական դատարաններու համար ընտրուած նախագահներուն եւ ընդհանուր դատախազի օգնականներուն անունները պարունակող ցանկը՝ կայս. Պալատ մատուցուելու համար։

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐԸ.—Ասկուսքա Վիքթորիա շրջենաւով Կ. Պոլիս ժամանած ամերիկացի ու գերմանացի զբօսաշրջիկներէն յիսունը-հինգ հոգի, երէկ, Կայս. Պալատան հիւրանոցին առջեւի բարձրաւանդակին վրայ կենալով դիտեցին Սէլամլըքի արարողութիւնը եւ սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, ատոնք պատուախրուեցան թէյով եւ սիկառէթներով։

—Վեհ. Սուլթանը, իմանալով որ այդ զբօսաշրջիկներուն մէջ Գերմանիոյ կայսեր թիկնապահներէն ու սենեկապետներէն քանի մը հոգի կան, բարեհաճեցաւ իր կայս. մեծարանքները շնորհել անոնց։ Այդ հիւրերը, կայս. արտօնութեամբ, այցելեցին կայս. Պալատան պարտէզները։

ՕՏԵՍԱՑԷՆ կը գրեն Սթանտարտի թէ կ'ըսէ Սապան, Ռուսիոյ մէջ մեծ գոհունակութիւն պատճառած է եւ ամէն կողմ կը գնահատուի՝ Բուսմլիի նահանգաց համար գործադրուող միջոցները։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը Մէրիթէ Պէյէ չքաղդրմը տուաւ Բ. Դրան արտաքին թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյի։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ, կ'ըսէ Սէրվեր, Պուտութեան նաւամարտները հոն ստացեր են իրենց թոչակներուն ամբողջութիւնը եւ յետնեալ մասերը։

ՆԻՀԱՏ ՊԷՑ.— Զինուորական սպառազինմանց վերատեսուչ Բաֆի փաշայի որդին Նիհատ պէյ, որ Բարիզի օսմ. դեսպան Միւնիր պէյի աղջկանը հետ ամուսնացած է, կայս. Իրատէի մը համաձայն, երրորդ օգնական կարգուեցաւ արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդականին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ներքին գործոց նախարարութիւնը, կ'ըսէ Սէրվեր, Նորէն հրահանգ տուեր է գաւառական բոլոր կառավարիչներուն՝ արգիլել խումբերու կազմութիւնը եւ ձերբակալել խռովարարները։

—Պուլկար լրագիր մը կ'ըսէ թէ Վոլոյի մէջ հելլէն ոստիկանութիւնը ձերբակալեր է քսիկ Թիլիպցի Սթոեան Բանարէվ անուն վաճառականը։

—Պուլկարիոյ նախարարապետ Պ. Տանէվ, հրաւիրեր է նախարարական մեծամանութեան անդամները, որոնց ծանուցեր է թէ պուլկար նախարարութեան կացութիւնը չատ հաստատուն է՝ դէպքերու նպաստաւոր դարձուածքին հետեւանքով։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՑԻՆ ընդհանուր տնօրէն Պ. Կաթոն Օպուանս ընդհանուր տեսչութեան Խորհուրդին քարտուղար Պ. տը Սիւմէրէի հետ, երէկ Բարիզ ուղեւորեցաւ Արեւելեան Ճեպընթացով։ Բացակայութիւնը քանի մը օր պիտի տեւէ։

ԲԵՐԱՑԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑԸ լայնցնելու համար, կայս. Իրատէ մը հրամայեց գնել եւ վար առնել՝ Քոնքորտիայի թատրոնէն մինչեւ Բասաճ-Կալաթա-Սէրայ դանուած տունները։ Վար առնելու գործողութիւնը արդէն քանի մը օրէ ի վեր սկսած է։

ՄԻՍԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց պէտք եղածին չափ ոչխար բերել տալ Կ. Պոլիս՝ Գուրպան Պայրամի առթիւ գիներու բարձրացման պատճառ չտալու մտադրութեամբ։ Երկրագործական Նախարարութիւնը, կայս. այդ Իրատէին համաձայն, հեռագրով հրահանգ ղրկեց Էսքիշէհիր ու Տրապիզոնի նահանգները, Իզմիտ գաւառը եւ Կէմլիկի դաւառակը։ Իզմիտի կառավարիչը պատասխանեց թէ արդէն Գուրպան Պայրամի առթիւ բաղմաթիւ ոչխարներ զրկուած են Կ. Պոլիս։ Մինչեւ հիմա Գուրպան Պայրամի համար 12,500 ոչխարներ բերուած են Կ. Պոլիս։

—Վերջին շաբթուն Օպ-Մէյտան եւ Ուղուն-Չայիր բերուած են 3,480 գըվերմըք, 6,552 դարման, 840 մարեա եւ 2,058 այծ։ Ծախուեցան գըվերմըքները՝ 8. 35ի, դարամանները՝ 8, մարեաները՝ 7. 35 եւ այծերը՝ 7. 25։

ԱՒՍԹՐԻՈՅ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Օթօ, երէկ, այցելութիւն տուաւ Ցունաց Ս. Պատրիարքին։

ՄԱԼԿՈՒԱՑԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն ոստիկան-զինուորներու վերակազմութիւնը աւարտած է։ Երկու Յոյներ եւ Հայ մը ոստիկան-զինուոր գրուեր են։

—Մալկարայի մէջ մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէ ծխախոտի մշակութիւնը ընդարձակելու համար, քանի որ քաղաքերիչ լուրեր կ'առնուին Իսքէշէհէր, Բալալայէն եւ այլն։

—Իտիրնէի կուսակալութեան որոշմամբ, երկրագործական պանքան 500 ոսկի քաշեկ երաշտութենէ փնասուած 14 գիւղերու։

Պ. ԿՐՎԻՆԷՐ, Տոյչ Պանքի տնօրէնը եւ Անատոլիի երկաթուղիի Ընկերութեան վարչական Խորհրդին նախագահը, երէկ, Պերլին ուղեւորեցաւ Արեւելեան Ճեպընթացով։

ԾՈՎԱՑԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ.—Դերմանացի մասնագէտ տոքթ. Մարք, երէկ, երկրորդ անգամ քննեց ծովային նախարար Հասան փաշայի հիւանդութիւնը։

—Ծովային նախարարութիւնը որոշեց Թէբանէի յատուկ հացին համար Անատոլէն ուղղակի ցորեն գնել եւ ջաղացքին մէջ աղալով հաց պատրաստել։ Այդ նպատակով նաւային սպայ մը մօտերս Անատոլը պիտի ղրկուի։

ԼՈՆՏՈՆԻ մէջ մարտ 13/28ին գումարուելիք հեռագրական միջազգային համաժողովին համար պատուիրակ կարգուեցան հեռագրական եւ թղթատարական վերատեսչութեան օտար թղթակցութեանց տեսուչ Մելքոն էֆ. եւ Ֆարտարոգէտ Մէհմէտ Իզզէտ պէյ։

ՃԷՆՈՎԱՅԷՆ առնուած լուրի մը նայելով, Մէսուտիէ զրահաւոր մարտի վերջերը Ֆամայ պիտի ելլէ դէպի Կ. Պոլիս։

ՇԷՆԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐը.—Կ. Պոլսոյ ու գաւառներուն մէջ չէնքերու վրայ թիւ ցոյց տուող տախտակներ դնելով, Հիճազի երկաթուղիին համար իւրաքանչիւրէն հինգ ղրուշ առնելու որոշումը նաւերու համար ալ պիտի գործադրուի։

ՊԱՂՏԱՏԻ երկաթուղիին չինութիւնը սկսելուն առթիւ կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ արաղընթաց շրջենաւեր յատկացուին Դարգիլղի եւ Հայտար Փաշայի գիծերուն համար։

ԹՄԲՈՒԿՔ, ՍՐԻՆԴՐ ՈՒ ԴԱՑԼԵՐը.—Անցեալները թմբկաթար մը եւ սրնգահար մը Կիւրինի շրջակայ գիւղերէն մէկը հարսնիքի մը կ'երթան եւ գործերնին աւարտելէ ու պարգեւները գրպանէն ետքը ճամբայ կ'ելլեն դէպի իրենց գիւղը։ Կէս ճամբան գաղթականի գիւղ մը կը հանդիպին. օդը քիչ մը աւրուած ըլլալով գիւղացիները կը յորդորեն նուագածուները որ գիշերը մնան. բայց այդ վերջինները ճամբայ կ'ելլեն, ըսելով որ մէկուկէս ժամու տեղ մը մնացած է իրենց գիւղերը երթալու։ Թմբկահարը ու սրնգահարը հաղիւ թէ քիչ մը հեռացած էին, ձիւնի բուռն փոթորիկ մը կը սկսի։ Ճամբանին կը մոլորին եւ ամբողջ օրը կը թափառին։ Վերջապէս գիւղերը վրայ հասնելով, ամայի ջաղացք մը կը գտնեն եւ կ'որոշեն հոն գիշերել։ Աղէկ գէշ կրակ մը կը վառեն ու դէմը կ'անցնին։ Տարապայման յոգնութենէն պարտատած երբ քնանալու վրայ էին, աղմուկ մը կը լսեն եւ սոսկմամբ կը տեսնեն գայլ մը որ բերանը բացած էր, եւ որուն աչքերը կը փայլէին մթութեան մէջ. երկվայրկեան մը չանցած ուրիշ գայլեր ալ կու գան։ Նուագածուները սարսափահար մնացած էին, սակայն չեն շուարիր ու արմատի ամբարտոյտը կ'ելլեն որ քիչ մը բարձր է։ հոն թմբկահարը իր թմբուկը կը զարնէ եւ սրնգահարն ալ իր սրինգը, անուելի մխոր մը յարուցանելով։ Կարգը կու գայ գայլերուն՝ սարսափահար մնալու։ գաղտնները այդ անլուր մխորէն խելայեղ եղած՝ ճամբանին կը շուարին եւ փախչելու ելք մը գտնելու համար պատէ պատ զարնուելով, վերջապէս չորս մեռած թողլով կը յաջողին փախչիլ։ Այդ տեսարանը կը տեւէ մինչեւ առաւօտ։ Արշալոյսին նուագածուները վար կ'իջնեն տմբարտոյտէն եւ սատկած չորս գայլերուն մորթերը առնելով իրենց գիւղերը կը դառնան։

ՊՈԼՍՈՅ Սուլթան Ամէտի կողմէ, կրօնական ուսանող Հասան, երէկ գիշեր, իր սենեակին մէջ լաւ չվառուած ածուխ պարունակող կրակարանի մը շուրջը կարգացած ատեն, ածուխին աղդեցութենէն ծանր քունի մը ենթարկուեցաւ։ Այդ միջոցին հագուստը բռնկեցաւ։ Հասան զդացած ցաւէն արթնանալով սկսաւ պոռալ։ Ընկերները իմացան ու մտնելով կրակը, բայց ուսանողը քիչ ետքը մեռաւ ստացած վէրքերէն։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿԻ ՄՆՏՈՒԿԸ.— Իսքէնտէրունի, Պէրութի, Պաղտատի, Էրզրումի ու Բրէվէզայի կեդրոններու ու շրջականներու մաքսատուններուն մէջ մաքսի փոխարէն տուուած ապրանքները, ըստ օրինի աճուրդի դրուած են, զինուորական հանդստեան թոշակի Մնտուկին յետնեալ ամսականներու «քուբոն»ներուն փոխարէն ծախուելու համար։ Գնող ալ ներկայացած է հարիւր զրուշ արժող իւրաքանչիւր ապրանքի չորս հարիւր զրուշի «քուբոն» ու «սանդրք սուրէթի» տալու համար։ Ուստի չորս հարիւր զրուշէն աւելի «սէրկի» ու «սուրէթ» տալ ուզողները պարտաւոր են փնարուար 13էն սկսեալ ամէն օր, դադարի օրերէն զատ, դիմել նոյն Մնտուկին վարչական Խորհուրդին։

ՕՐՈՒԱՆ ՆՈՐ ՎԷՊԸ

Ցառաջիկայ շաբթու կ'աւարտի ԿԱՐՄԻՐ ՇՈՒՇԱՆը, որ սարիպուեցանք ամփոփել, սկսելու համար Ժորժ Օնէի մէկ նոր վէպը, վերջերս հրատարակուած, որ արդէն իսկ մեծ ընդունելութիւն գտած է կարճ ժամանակի մէջ, ինչպէս սովոր են գտնել Ֆրանսացի այդ հանրածանօթ վիպագրին բոլոր վէպերը։ Առաջին անգամը չէ որ Ժորժ Օնէէն վէպ մը կը թարգմանենք այս էջերուն մէջ. ասկէ առաջ մէկ քանի հատ թարգմանած ենք, որոնցմէ ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ դեռ անցեալ տարուան չորքանին մէջ հրատարակեցինք, բայց այս անգամ այժմէութիւն ունեցող հրատապ հարցի մը վրայ գրուած վէպ մըն է որ կ'ընծայենք մեր ընթերցողներուն, որոնք մեծ ախորժով ու հետաքրքրութեամբ պիտի լսեն զայն։ Ժորժ Օնէի այս նոր գործը։

ԱԼԵՔՈԼԱՓԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ

չատ սրտայոյզ եւ հետաքրքրաշարժ վէպ մը, սարսռեցուցիչ դրուագներով ի վեր կը հանէ ալքոլի գործած ծանրակշիռ աւերները մարդկութեան մէջ։ Այնպիսի տեղեր մը՝ երբ Եւրոպայի մէջ մեծ պայքար մը կը մղուի ալքոլամոլութեան դէմ, խիստ օրէնքներու կիրառումով եւ հակալքոլական ընկերութեանց անգուլ ջանքերուն շնորհիւ եւ նոյն իսկ մեր երկրին մէջ ազդեցիկ միջոցներ ձեռք կ'առնուին կայս. կառավարութեան կողմէ, ալքոլամոլութեան առաջ բերած չարիքները դարմանելու, անշուշտ մեծ չանգիրդութեամբ պիտի կարդացուի այս վէպը, որ իր տգեղ դէպքերով՝ մինչեւ չարուած պիտի պահէ վիպասէրներու հետաքրքրութիւնը։ Այս նոր վէպին հրատարակութեան պիտի սկսինք յառաջիկայ չորքոնան ընթացքին մէջ, երբ պիտի աւարտի ներկայ թերթօնը։ Ուրեմն համբերութիւն մէկ քանի օր ալ, ճաշակելու համար այս գեղեցիկ ու սրբատուչ վէպը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅԺՄԷՈՒՔԻՒՆՆԵՐ

ՔԱՇԱՆԱՅԻ ՍՈՎ

Երբեմն երբեմն կ'իմանանք որ Սթէնպայի կամ Դանտիլի պէս պզտիկ գիւղերու եկեղեցիները առանց քահանայի կը մնան, նոյնը կը պատահի նաեւ գաւառային հեռաւոր ու սակաւանայ միջավայրերու մէջ։ Բայց այս անգամ Դոնիայի նման կարեւոր ու ընդարձակ նահանգէ մըն է որ կու գայ եկեղեցականի մանաւանդ քահանայի սովի լուրը։ Պատրիարքարան հասած տեղեկագրի մը նայելով, Ագչէհրէն, կեսարիայէն եւ Աֆիոն-Գարահիսարէն այնտեղ (Դոնիա) գաղթած Հայեր կարեւոր թիւ մը կազմեն, զրկուած ըլլալով սակայն հոգեւոր միխիթարութեան միջոցներէ։ Թողունք բարեկարգ վարժարանի մը գոյութիւն չունենալը՝ որուն պատճառաւ մեր տղաքը օտար դպրոցներ ղրկելու հարկին մէջ կը գտնուին, քաղքին եւ կեղեցին երկու քահանաներու ձեռքը կը մնայ. գոնէ անոնք ալ քիչ չատ ուսեալ ըլլային՝ քարոզիչ վարդապետի կամ Առաջնորդի չգոյութիւնը զգալի ընել չտալու համար։

Պատրիարքարանը հաստատման տեղեկագիր մըն ալ ստացած է Տարէնտէէն, ծանուցանող թէ Հէքիմխանի ազգայիները, որոնք հոգեւոր հովիւ մը չունենալուն պատճառաւ Հռոմէականութեան դիմած էին՝ սիրով պիտի վերադառնան իրենց Մայրենի Եկեղեցիին ծոցը, եթէ չենք չնորհք քահանայ մը ղրկուի որ առաջնորդէ իրենց։

Իսկ Սիւրիկեան Տրիպոլսոյ սակաւաթիւ Հայերուն տեղւոյն յոյն կղերէն կրած նախատինքներուն ալ չենդուրժելնին դեռ առջի օրը հրատարակեցաւ, եւ չաթթ չանցնիր որ՝ հայ քահանայ չգտնուելուն պատճառաւ՝ կնունք մը, պսակ մը կամ թաղում մը կատարելու համար յոյն քահանաներուն դիմելնին կը ծանուցուի։

Պատրիարքարանը հարկաւ բան մը պիտի խորհի այս արդար խնդրանքներուն դառնալու համար, թէպէտ Սիւրիկեան Տրիպոլսոյ Հայերուն հոգեւոր հովուի մը, պարզ քահանայի մը պէտք ունենալուն խնդիրը երկար տեսնէ ի վեր Կրօնական Ժողովի սեղանին վրայ կը գտնուի ուանով զբաղած են՝ առանց դրական ելքի մը։

Ո՛չ նուազ կարեւոր են Գոնիայի ու Տարէնտէի խնդրանքները, որոնցմէ առաջինին հայ համայնքը՝ կրթական գործէն սկսելով՝ օտար եկեղեցիի դիմելու հակում մը ցոյց կու տայ ակամայ, մինչ վերջինին հայ համայնքը՝ արդէն իսկ դաւանափոխ՝ վերադառնալ կը փափագի։ Հէքիմխանի ժողովուրդը 100 տունի չափ կայ որոնք չատ լաւ կրնան պահել քահանայ մը, բաւական է որ անիկա յօժարի երթալ հովուել զիրենք. իսկ Գոնիայի ստուարաթիւ Հայերը մէկէ աւելի քահանաներ պահելու կարողութիւն ունին եւ ապահովութիւնը կու տան։

Իրողութիւններ կան որոնք խորհրդածութիւնը աւելորդ կը թողուն. եւ վերեւ պարզուած կացութիւնները անոնց կարգէն են։ Պոլսոյ մէջ ամէն դասակարգի քահանաներ ունինք, պատկառելի եւ ուսեալ աւագերէցներէն սկսեալ՝ մինչեւ էն տգէտները ու պարզուկները։ Անոնց մէջ կան հարուստներ, օրը օրին ապրողներ եւ աղքատներ։ Աղքատ քահանաները չեն ընդհանրապէս որ տգէտ դասը կը ներկայացնեն. հակառակն ալ կը տեսնենք շատերնիս։ Արդ, կարելի չէ՞ որ պարտաճանաչ ու քիչ չատ ուսեալ քահանաներ ընտրուին ծուխ փնտռող, կէս-կուշտ կէս անօթի մնացողներուն մէջէն, ու անմիջապէս զրկուին այն միջավայրերուն մէջ՝ ուր գրկաց պիտի ընդունուին։ Չիրենք զրկո՞ղ չկայ թէ չեն երթար։ Լաւ կ'ըլլար անգամ մը փորձել, ստուգելը։

Կ'ըսուի թէ Խառն ժողովը, որ իր յառաջիկայ նիստի օրակարգին մէջ ունի արդէն Պատրիարքարանի Ա. գործակատարի ընտրութեան խնդիրը, պիտի զբաղի նաեւ Ելեւմտից Հոգաբարձութեան խնդրով։ Այս սեսակ մարմին մը, ինչպէս յայտնի է, ժամանակէ մը ի վեր գոյութիւն չունի. մինակ ելեւմտական մասնախումբ մը կայ, որ Սահեփ փաշայի մահէն ետքը կազմուած եւ այնքան լաւ տարբերէ բաղկացած Տնտեսական Խորհուրդ մը ունենալէն ետքը, ինչպէս է հիմակուանը, եթէ Պատրիարքարանը կազմ արդարեւ Ելեւմտական Հոգաբարձութիւն մըն ալ՝ ձեռնհաս անդամներէ, տարակոյս չկայ որ կեդր. Մնտուկին գործերը աւելի՛ բարւոք վիճակ մը կը տեսնան եւ Պատրիարքարանի պաշտօնէութիւնը աւելի գոհ կը մնայ։

—Պալքէքէսերէն հասած թէր ու դէմ քննութիւնները, Ս. Պատրիարքին հրամանով, ամբողջովին յանձնուեցան Պարտրմայի նախորդ Առաջն. Տեղապահ Տ. Թաթուլ վարդապետին որ անոնց հետ ներկայանայ Խառն ժողովի յառաջիկայ նիստին։

—Դալաքաղի Թեմական դպրանոցը 5000 ր. ստացած է Թունիբէկեան եղբայրներէն, զոր կտակած է անոնց հանգուցեալ եղբայրը։

—Գոնութիւամբ կը ծանուցանենք որ Ռումանիոյ կառավարութիւնը Պէնճ Մեռիդէ չքաղաքին առաջին կարգը նուիրեր է Սեր Ֆաբրիէլ էֆ. Նորատունկեանի, իրաւագէտ խորհրդական Բ. Դրան, ի նշան գնահատման Ն. Վսեմութեան իրաւագիտական հեղինակութեանց։

—Միլանէն մայրաքաղաքս հասած է Պ. Յակոբ Ունճեան, իր ուսումը առած է Վենետիկի Ռաֆայէլեան վարժարանին մէջ։ Մխիթարեան Հայերը սեսնելով այս երիտասարդին արտակարգ կարողութիւնը, զինքը Բատուայի Համալսարանը դրած էին, ուր միշտ առաջին հանդիսացաւ եւ ճարտարապետի վկայականը ստացաւ՝ իտալացի ուսանողներէն աւելի յառաջադէմ հանդիսանալով։ Գնաց Միլան գնաց, ուր աշակերտեց անուանի ճարտարապետ Պ. Պոթէյի եւ մրցանակը շահեցաւ ճարտարապետական մեծ մրցումի մը մէջ՝ իրեն վիճակելով կառուցանել 160 սենեկով արադման մը։

—Երուսաղէմի Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը, ինչպէս նաեւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Տ. Սահակ Սրբազան ցաւակցական գրեր ուղղած են Կիւլպէնկեան Ազն. Պարիկ էֆ.ի, իր սեկնոջ մահուան առթիւ։ Պարիկ էֆ. նուիրատուութիւններ եւ դիւատակներ ունի Երուսաղէմի մէջ, ուսի հոգեհանգիստ կատարուեր է Ս. Յակոբեանց Տաճարին մէջ՝ հանգուցեալ Տիկնոջ հոգւոյն համար։

—Տ. Մաղաքիա եպիսկ. Տէրոնեան որ ժամանակաւ Պարսկաստան եւ Հնդկաստան գտնուած է առաջնորդական պաշտօնով, Երուսաղէմ կը գտնուի այս միջոցին։ Տ. Մաղաքիա եպսկ. Երուսաղէմի աթոռին նախկին մրաբաններէն է, եւ բաւական ժամանակ Թուրքիոյ մէջ առաջնորդական պաշտօններ վարած։

—Ռուսական Աւետարանական Խորհուրդը երէկ գումարուեցաւ Դալաթիոյ Առաջնորդարանին մէջ, եւ ի մէջ այլոց զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ 1. Մայրաքաղաքիս ազգ. վարժարանաց ներկայ 1902—1903 դպրոցական տարեշրջանի ուսանողաց վիճակագրոյցը եւ պաշտօնէից ցուցակը պատրաստուած ըլլալով, ուշադրութեան առնուեցաւ եւ որոշուեցաւ Ա. Պատրիարք Հօր ներկայացնել գանոնք. Ն. Սրբազնութեան հաւանութեամբը հրատարակութեան տրուելու համար։ 2. Տեղեկութիւն առնուելով որ Նարը Գաբուի ազգ. վարժարանին նկատմամբ զգոյշութիւնները ծագած են վերատին, որոշուեցաւ այս մասին Թաղ. Խորհուրդին ուղղուած նախորդ հրահանգը կրկնել եւ հրաւիրել զայն որ հանի կազմական կանոնագրին 37երդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն ուրոյն Հոգաբարձութիւն մը կազմել եւ յայտագրել։ 3. Ուսուցչուհի Տիգուհի Գարրիէլեան, խնդրագրով մը կը յայտնէր թէ ինքը 9 տարիներէ ի վեր կը զբաղի ազգային մանկըտէսն կրթութեամբ եւ ունի օգնական վարժուհիի վկայական, եւ կը փափաքէր որ իր վկայականը վերածուի մանկապարտէզի ուսուցչութեան, եւ այս առթիւ ներկայացուցած էր իր բարոյական պաշտաւնավարութեանց վկայականները։ Խորհուրդը ուշադրութեան առաւ նոյն գիրերը եւ տեսնելով որ խնդրարկուն ունի արդէն օգնական վարժուհիի վկայական, արժան դատեց ըստ խնդրանաց եւ հետեւողութեամբ ուսուցչութեան ընտրելեաց հրահանգին 6րդ յօդուածին, վերածել միւսալ ուսուցչուհիին վկայականը «մանկապարտէզի դաստիարակ վարժուհիի»ի, ի քաջալերութիւն։ 4. Աստաքաղաքէն Տ. Յուսիկ վրդ. Լամէրեան, գրով մը ուզարկած էր բարոյական դաստիարակութեան երկու դասագիրք, մէջին եւ բարձրագոյն դասընթացքներու ուսանողաց համար, յարելով թէ ըստ դիտողութեան, հարկ եղած բարեփոխութիւնները կատարած է։ Նոյնպէս Արամ էֆ. Բժշկեան գրով մը ներկայացուցած էր մանկապարտէզի եւ Նախակրթարանի ուսանողաց համար «Գարնան Դայլայլիկներ» անուամբ ներազգային ձայնանիւներով պատրաստուած երգարան մը, եւ կը խնդրէր անոր վաւերացումը։ Նոյնպէս ուսուցչի մը կողմէ ներկայացուցած էր «Զրուցատրական Ընթերցարան ֆրանսերէն լեզուի» անուն գործ մը եւ խնդրած էր վաւերացումը։ Նոյնպէս Յովսէփ էֆ. Վասիլեան գրով մը ներկայացուցած էր գրավարժութեան համար պատրաստած 4 տետրակները, յաւելով թէ հետեւած է Մեսրոպեան տառերուն իսկապէս եւ հարազատ ձեւերուն, եւ կը խնդրէր յետ քննութեան վաւերացնել զանոնք գործածելու համար ազգ. վարժարանաց մէջ։ Նոյնպէս գրամատեան կարապետ էֆ. Բէշիրեան գրով մը ներկայացուցած էր գծագրութեան հաւաքածուներու երեք տետրակներ «Բէսմ Մէմուատը» անուամբ, եւ խնդրած էր անոնց վաւերացումը։ Խորհուրդը ուշադրութեան առնելով այս գիրքերը, որոշեց հարկ եղած կանոնական քննութիւնը ի գործ դնել անոնց նկատմամբ եւ յետոյ անօրինել պարտ ու պատշաճը։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ այրի Տիկին Նուրիձա Դ. Պոտոսեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնը եղած է Հիւանդանոցիս. Տէր եւ Տիկին Յակոբ էֆ. Մանուէլեան ի Նիկսէ 108 ղրուշ։

—Հանգուցեալ այրի Տիկին Վարդուհի Յ. Տէմիրճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 324 ղրուշ նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Դէորդ էֆ. Տէմիրճեան։

—Հանգուցեալ Տիկին Վիրժին Պ. Կիւլպէնկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. Նախորդ ցուցակին գումարը 26,381 ղրշ. Բէրովբէ էֆ. Դուլումճեան ի Պաղատատ 540, Յովհաննէս էֆ. Պ. Դուլումճեան ի Մարսէյլ 108 ղրուշ։

(Հոգաբարձութիւն)

ԲԵՐԱՑԻ ԱՂՔԱՏԱԼՆՆԱՄԸ

Բերայի Աղքատալնամը ներկայիս կը փութայ ծանուցանել թէ՝ արդուկի ծանօթ վարպետ Յարութիւն էֆէնտի Դաթըրճեան արդուկի եւ լուացքի գործարան մը բացած է ի Բերա, Թագսիմ փողոց, թիւ—19։ Սոյն վարպետը իր խնամեալ աշխատութեամբ, մաքրութեամբ եւ չափաւոր գիներով իրեն դիմողները գոհացնելու առաջնորդութենէ զատ, Աղքատալնամիս չնաստաքին մը նուիրելու ինքնայօդոր եւ գովելի յանձնառութիւնն ալ ունեցած է։

Ուստի, Աղքատալնամս հրաւէր կը կարդայ բարեսէր աղդայնոց քաջալերել զինքը իր ձեռնարկին մէջ, որով միանգամայն սատարած պիտի ըլլան Աղքատալնամիս նուիրական գործին։

Ի դիմաց Աղքատալնամի
Վ. Աշճեաղպէրի — Աշճեաղպէր
ՏՈՒԹ. Տ. ՔԱՐԱՄԱՆԻ — ՏՈՒԹ. Տ. ԱՇԷՄԵԱՆ
1—15

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԻ)

ԳՈՒԾՈՒ, 6 մարտ.—Դերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը ու եղբայրը հոս ժամանեցին եւ երկու օր պիտի մնան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ատէնէն կը հեռագրեն Ռիվիերի թէ ռուս ճարտարագէտ մը ամբութեանց վայրը հանելի փորձած ըլլալով, ձերբակալուեր է։ Անմիջապէս վրան կատարուած խուզարկութեամբ հաստատուեր է որ լրտես մըն է։ Ճարտարագէտը տարուեր է ռուսական նաւը, վասն զի ըսած էր թէ անոր պաշտօնեաներէն է։

ԲՐԱՆԿ.—Դիշերը եւ այս առտու երկաթաշարժի քանի մը ցնցումներ զգացուեցան Կրալիցի, Բարլսպաք եւ Ախի մէջ։ Վնաս չկայ։ Բարլսպաքի ջերմուկները անվնաս մնացին։

ՊԷՐԼԻՆ.—Այսօր երկաթաշարժի զօրաւոր ցնցումներ զգացուեցան Լաուէնի, Ռայխենպախի եւ Զվիքաուի մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Բոլլէմ տը Ֆրանսի տնօրէն Պ. Կաթոն Բառի այս առտու մեռաւ։ Ծնած էր 1839 օգոստ. 9ին։

ԹԱՆՃԷՐ.— Թանճէրի կառավարիչը, հիմա, սուրնդակ մը ստացաւ Ճէէէն՝ ծանուցանող թէ հակառակորդ ցեղապետը ձերբակալուեր է։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 6 մարտ.—Մերակոյտը, այսօր, շարունակեց քանակին առողջապահական վիճակին նկատմամբ եղած հարցապնդման վիճաբանութիւնը։

—Պ. Կաթոն Բառի այս առտու մեռաւ Բարիզի մէջ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ վիճաբանութիւնները կը շարունակուին տուրքերը թեթեւցնելու խնդրոյն վրայ։ Հիմակուընէ ստուար մեծամասնութիւն մը ապահովուած է կառավարութիւն ծրագրին համար։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բարաքասէն կը հեռագրեն թէ Պէլճիքայի հետ ալ բրոթոքոլ մը ստորագրուեր է՝ Մ. Նահանգաց հետ կընքուածին նման։

ԲԱՐԻԶ.— Հելլենական Լաւրիոնին այսօրուան գինն է 93.75։ Կ'ըսուի թէ այդ բարձրացման պատճառն է կապարի գնոյն յարատեւ բարձրացումը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թրանսվալի փոխառութիւնը մայիս ամսուան յետաձգուեցաւ, սեպտեմբերական ու դրամական հրապարակին ներկայ նուազ նպաստաւոր կացութեան հետեւանքով։

ԼՈՆՏՈՆ.—Նախարարապետ Պ. Պալֆուր կը ծանուցանէ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը նաւային ռազմական կայան մը հաստատեր է Հիւսիսային ծովուն մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Անգլիոյ թագաւորը Փան գացած ատեն պիտի տեսակցի Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահին հետ։

—Կը ծանուցուի թէ Պ. Հիւկ Լբուռ Հապէշիստանի ֆրանսական դեսպան պիտի նշանակուի։

ԶԱԼԱՔԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 21 Փետրուար

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	22	26 1/2
Ամէնէ

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 687 ՄԻԼԻՈՆ ֆրանկ

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուտակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսուցասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարման դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաբէթ խան, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։

579

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ
ԳՈՒԱՐԱՆԱ
GUARANA
ԿԴԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴՂՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոչին մէկ ծրարիկը քիչ մը չաքարով ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ջնջելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։
Կեղրոն. Ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և գեղարանները A.

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ձամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ծամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Ալէքսանդրիա, Էսքիշէհիր, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Դասթէմունի, Դամասկոս, Փօնիա, Լառնակա, Փահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Ուշաք, Բորդ-Սալա, Սելանիկ, Սասսուն, Սըվազ, Բզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխանակութիւն կ'ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինակներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կրտրներեր եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 1½ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձնէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ եւ զօնսոլիսասիոնով եւ ազատ տէպոզիթոյով ապրանքներ առնդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ ամիսէն յանձնելու պայմանաժամ կը դնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճականութեան արժէթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Ռուսմէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճականութեան արժէթուղթեր եւն. եւն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Պերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ. Բուսմէլի Երկաթուղեաց արժէթուղթերու բroմեսները եւ Օսմ. Պանքային թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 100 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան 3½% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն դուսմարներ փոխ կուտայ, պղտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. միւսով Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժէթուղթերու յատուկ ասսիէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխառութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամէն տեսակ ապրանաց

Ղալաթիա, Թիւնէլին ջրվը, Մէրթէկեանի փողոց Խրզէն Փաշա Խանի կից, Թիւ. 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցնեռուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տոքումա եւ Թաչկայ գորգեր, «քէչէմներ», «Թիլ» վարագոյրներ, սդորներ, քորնիշներ, գետնի մուշամպաներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան չատ դիւրամատչելի պայմաններով,
ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆԵՐՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՄԱՔՈՒՐ եւ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ԿԸ ՏՊՈՒԻՆ։
ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ, ՀԱՅԵՐԷՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԵՒ ՅՈՒՆԱՐԷՆ
ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ
ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ, ՏԵՏՐԱԿՆԵՐ, ՄԱՇԱԶԴՆԵՐ, ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐՆԵՐ, ՆԱՄԱԿԱԳԼՈՒԽՆԵՐ, ԱՅՑԱՔԱՐՏԵՐ, ՔԱՐԹ-ԱՏՐԷՍՆԵՐ եւ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ ԵՆ

ԱՄԷՆ ՕՐ ՄԻՆՉԵՒ ԿԷՍ ԳԻՇԵՐ ՈՒ ԿԻՐԱԿԻ
ՕՐԵՐՆ ԱՀ, ԲԱՑ Է ՏՊԱՐԱՆԸ
ԳԻՇՄՈՂԸ ԹԷՑՈՂ ԶԷՐ ՎԵՐԱԳԱՌՆԱԼ

ԻՐՆԻՕՆ
ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ
Ապահովագրական Ընկերութիւն

Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829
Վանտոմի հրապարակ, թիւ 9 սեփական շէնքին մէջ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ		252	Միլիոն ֆրանք
1900ին գանձուած ապահովագին		21	» »
Դրամագլուխ և պահեստ		107	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	1900ին	19	Միլիոն »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ		120	Միլիոն ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	1900ին	260	»
Դրամագլուխ և պահեստ		153	» »
1900ին գանձուած ապահովագին		17	» »

Արեւելքի համար մասնաւոր սակագրոյց գեղեցիկ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛եւէ ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի անմիջական վճարում, որով տիրոջ ինքնին ապահովագրողը ՁԵՐՆ են այն վնասներէն և յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին միւս այն անձինք, որ Շահաբաժիններու բարձման (accumulation des bénéfices) ՇՈՒՏ և ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կապահովագրուին։

Ընկերութեան գրասենեակն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնն Թիւն
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թաղապուրուն Խան, Օսմ. Պանքային դիմաց։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բաղնիքի

La VELOUTINE

Ch^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

584

ԹԻ ԿՐԻՇԱՄ
ԿԵՆԱՑԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ
Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գրասենեակը 31 դեկ. 1898ին

162, 924, 140 ֆրանկ

ապրանքի նկատմամբ ապահովագրութիւններ եղած 31 դեկտեմբեր 1898ին

29, 765, 473 ֆրանկ

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումներ, կենդանի թաղուած, եւն.

362, 858, 507 ֆրանկ

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 տիպեր տուած է որոնց 58,680,000 ֆրանկի գրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել հիպոթեկային գործակալներուն՝ Գ. Գ. ԴԷՆԻԷՐՈՒ եւ ՈՐԴԻ, Գալաթա, Մեսրոպեանց փողոց, Սալտիմի խան։

Մինչեւ գնելու լաւ վարձատրութիւն ստանալ։

Փոխ-գործակալութիւն. Ղալաթիա.

ՅՈՒԹԷԼՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ
Մաքոր ալամաքոյծ Բարիզի
Ի Սկիզբ ալ Բերա, Թիւ 1

Անէն օր կ'ընդունուի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. եկէք օրէն առաջ Սիրդէնի գլխարան Նոյնպես։
Եկեղեցի օրերը ժամադրութիւնով։

Աղքատաց Հրի 490

ՉԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ
ԱՄԷՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական դեղագործութիւնն է առաջ եկած Լեռամիջոցութիւնն ու ամէն կարգի հոսանումներ եթէ անխնայ ձգուած չի դարմանուիր կ'ուեղենան և մինչեւ իսկ որդեծնութիւնն կը զրկեն զմարդ։ Թէ նոր ստեղծած և թէ հինցած ՉԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԻՒՆՆ ամենայն կերպով ու հինգեպէս բուժելու համար ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄԻՆ տնուսի դեղ մը հնարուած է որ բնաւ տանջանք չունենալով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ վերոյիշեալ թերութիւնը, առանց հետք մը ձգելու։

Չերմամիջութեան համար թէեւ չատ մը դեղեր կան. բայց սոնոնք սատանայի խոնջարարէն և միշտանդամ ու ամրութիւնը ուռճացնէն և հիւանդն յուսահատեցնելէն ուրիշ բան չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄԻՆ բոլորովին զերծ է այս անհարմարութիւններէն և նոնանաբար ամենք որ այս կարգի ծանուցիկ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փնտրեր այս գիւտին մէջ ապրանքով պատրաստած դեղը գտնել, պարտք տեղը ժամանակ կ'ելլան և ուղղակի կը փնտրեն իրենց առողջութիւնը։

Սանթալ Սալօլէ Էմմին կը ծախուի մոյրարդարանքներ և գաւառներու մեծ գերտրանները ու դեղի մթերանոցները։ Զգուշացէք անունները նմանութիւնէն. ԷՄՄԻՆ անունը միայն։

Կը ծախուի եէնի ձամի բանը Բաղիմ ուէյլի Սուլթան Համամ Մէղիքի, Լիոն, Պոնտէյիոն դեղի մթերանոցներն ու Պանճէ Գարա Գիւշլիքեան դեղարանը։

897 15—30

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Դարբեժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յոգնաւոր, հմլում, վերք և.ն. Անանց դեղ այտուցներու և կոշտի համար։
Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. (փնտռել մեր ստորագրութիւնը)։

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻԱՅՈՒ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեղերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ. ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելէն դէմ. ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	12?,000,000 »
Ապահովագրուածներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ընդհանուր ճնչիչ Ա. ՀԻՒՐԻՒԻՉ
Լեզդ գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՈՐ ՐԷԲԷԼ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափն վրայ, հին մաքսատան տեղը գործակալութեան դրասենեակը։ 524

LE PHENIX AUTRICHIEN
ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 ֆր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 ֆր Տարեկան ճիւղ 15,264,915 ֆր

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ է. Կ. ՊՈԼԻՍ ՓՐԷՏԻ ԼԻՈՆ

Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Հաճօրլու խան, 52—56.

Լիազօր ճեռնադրուցիչ
745 Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Մանօր —Գաւառներու մէջ լուրջ և գործունէայ գործակալներ կ'ընտրուին։

ԼԻՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով ի՛ազդ Տիեզերամտչակ համբաւ
ԶԳՈՒՇԱՑՈՒԱԼ ԿԵՂԾԵՐԻՆ
Պահանջելու է նշանաւոր աղուոր պարունակող պիտակով օիշեր
ANDREAS SAXLEHNER
Կը ծախուի պիտաւոր գեղագիտարաններու և գրասենեակներուն
387

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԶՈՒԱՉԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՐ
Ընդմէջ Հալի. Կ. Պոլսոյ եւ Օսեասի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Դօմս	1497	Գօգս	1011	Մալմս	724	Բօգաթիս	186
Ալէքթ	3607	Գօնկս	2906	Գրուտս	1695	Մարէնկս	2273	Սարքս	1113
Անճէլս	1541	Գրոսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիրիս	1785
Արիսոգս	2271	Տիտս	4311	Հիտալկս	1581	Միքսատս	3557	Միլիս	1193
Պասանս	1822	Տօմինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Սրէքս	1200
Պորտինս	1264	Տուրս	2383	Հարքուիս	3600	Մանդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Պնալս	1076	Տրարս	1713	Հուսվէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսոն	1546
Պրիւնս	841	Տրնամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Քարիս	3827
Պրիֆֆլս	4431	Էպրս	2464	Իտաոս	5540	Օհիս	4100	Քէլէտս	1479
Դէլոս	1671	Էլտօրատս	1520	Ջիւնս	1080	Ոնգարիս	4036	Քարրիտս	487
Դալիրատ	1337	Էրազս	1841	Քէլէս	1053	Օրլանտս	1593	Ուրպինս	2429
ամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասարս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վօլս	1289
Իրակս	2729	Ֆրամինկս	849	Լէս	1053	Բիալիս	2229	Վօլթուրնս	2396
Իսէրս	1831	Ֆրանսիսքս	4532	Լէբանս	2272	Բրինպատս	1663	Եէտս	1850
Գլոս	2697	Կալիլէս	3060	Լիվերս	1643	Բօլս	1613	Զէրս	1200
ոլրշատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօսէս	1789		

Հարաւեր չոգենաւերը, նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հալի՝ հոս նստած է։
Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՅ ԵՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 23—24 Գիւլխանէ Մեսլէք խան. Ղալաթիա 877

ԼԻԻՐՊԷՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ.
76 միլիոն ֆրանք
Կեդրոնական վարչութիւն Բրիդ, Բէլիֆիլ փողոց թիւ 8 և 10
—o—
Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վոյվոտա, Լորանս խան. Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Բէյօղլի Լիմանէ։

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլի, Գլասկոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օգաձեւաւոր.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բասսէգ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Թեանորուս	3000	Բէբա	2250
Ֆարոս	3000	Սէթիրս	2000
Ցաժանի	3000	Գասրրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Գիլէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕՒ և ԸՆԿ.
Ուէթմ խան
ՃԷՍՄԱ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սդրէթ Լիվերպուլ։

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարապետ Կոչեալ Կոմբիւնիներ

Դշ.	18/3	Օսէստ ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ.	19/4	Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին միջօրէէն առաջ, հասնելով Բիրէն Աղեքսանդրիան Բոր-Սաիտ, Ճաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ
Դշ.	19/4	Գուրկաշ, Ջառնա, Օսեսա ժամ 3ին յետ միջօրէի.
Եշ.	20/5	Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրդու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Գոնամ ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Եշ.	20/5	Սեվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուրբ.	21/6	Օսէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Շբ.	22/7	Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Իրաքլիոն, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Ճաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՐԱՒԱՅԻ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍՏԱՄԲՈՒԼԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ

Մարտ 9ին Միսկիրիի, Անատ. Եկերլի
» 10ին Աճադոլի, Մարսելիա.

ՍՏԱՄԲՈՒԼԻՆԵՐ

Մարտ 10ին Միսկիրիի, Ոստ. Մարսելիա
» 11ին Աճադոլի Սմիրնա Տրապիզոն, Գոնամ և Նովոռոսիյսկ

Ճանապարհորդներ Թուրքիի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բնակարանը 275 ֆրանք. Տեղեկութիւնները կարելի է տալ Գալաթիոյ Թոփ Հանի Գարաֆիի մէջ։
516 Թ. ՌԸՍՈՒԼ

ՖՐԻՑ. ԼԻԵԼԷՆՏ եՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի Արեւելեան Միջեւ բանող օգաձեւ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Տրավիա	3500
Առմենեան	10500	Էմիրիշին	3500
Թէսալիան	10500	Արբաջան	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալմէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Ադրատիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ժորմիան	8000	Անտուլուսիան	2500
Գասկոնիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Տիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆաւրինիան	3700	Մինեռ	900
Պավոնիան	3700	Օքսրոդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	80
Ֆեպիան	3500		

Ապրանքի ապրանք կը ընդունի ինչպէս ապրանքի ապրանք փոխադրելու կամ Դարբանիոյ մաքսատունը հանելու համար։ Դարբանիոյ հրահանգը՝ որոնք չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԼՕՅԱԼ ՇԱՖՏՈՒՆԻ
Գալաթիա, քարափին վրայ մաքսատան մէջ տեղը
600

ՔՈՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բանի Լիվերպուլի եւ Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Գիվանիա	5308
Սաքսոնիա	18900	Բանիոնիա	4341
Լուքանիա	12950	Վէբլա	3229
Քամբանիա	12950	Բալա	2945
Սուլիանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրմիա	7392	Ալէքսը	2181
Ուրանի	7269	Տէրպուրի	161

Շերպուրկ չոգենաւը, նաւապետ Քէրպինէն, ընդհանուր վաճառքով Լիվերպուլէն հոս կը ազատուի մարտ 1/14ին։
Դիմել առ ՅՈՒԼԻ և ՍԻԷԷՐ
Joly et Seazor
Մաքսանէրի խան, Թիւ 6, 7, 8 Գալաթիա. Գարա Գիւշլիքի փողոց։ 255

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ